

ศาสตร์และศิลป์ แห่งหนังสือราชการ

คู่มือการเขียนฉบับสมบูรณ์ เรียบง่าย ถูกต้อง และเป็นมืออาชีพ

ภาษาไทยไอที

หัวใจของการเขียนหนังสือราชการ

ศาสตร์

ถูกต้องตามหลักภาษา

ชัดเจน สื่อความตรงจุด

เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส

ศิลป์

ภาษานุ่มนวล

สำนวนไพเราะ

บรรลุลวัตถุประสงค์

ภาษาไทยไอที

การเลือกใช้คำ: สรรพนามที่ถูกต้อง

✓ ควรใช้

ผม, กระผม, ดิฉัน

ใช้ชื่อหน่วยงาน
(เช่น ขอให้ภาควิชาจัดส่ง...)

✗ ไม่ควรใช้

ข้าพเจ้า
(สงวนไว้สำหรับราชวงศ์ชั้นสูง)

ท่าน หรือ
หน่วยงานของท่าน

ภาษาไทยไอที

ถอดรหัสคำบุพบทที่มักใช้ผิด

กับ

ร่วมกัน / เกี่ยวข้องกัน
(เช่น ทำงานกับทีม)

แก่

ให้ผู้รับทั่วไป / ผู้น้อย
(เช่น ให้เงินแก่เด็ก)

แด่

ให้ผู้ใหญ่ / ผู้ที่เคารพ
(เช่น ถวายแด่พระภิกษุ)

ต่อ

เฉพาะหน้า / ยื่นเรื่อง
(เช่น ยื่นคำร้องต่ออำเภอ)

ภาษาไทยไอที

คำเชื่อมระดับโปร

ในการนี้

ระบุสิ่งที่จะดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้

เพิ่มเงื่อนไขจากสิ่งที่กล่าวมา

อนึ่ง

เรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องแต่ต่างออกไป

ภาษาไทยไอที

คำกริยาที่ต้องระวัง

ทิศทางของการสื่อสาร

- ➡ **ไป:** ใช้มุมมองของผู้รับ
(เช่น ขอเชิญไปเป็นวิทยากร)
- ➡ **มา:** ใช้มุมมองของผู้ส่ง
(เช่น ขอส่งผู้แทนมาร่วมประชุม)

ระดับของการอนุญาต

- ✓ **อนุญาต:** เรื่องทั่วไป
(เช่น ลาพักผ่อน, ใช้ห้องประชุม)
- 📌 **อนุมัติ:** เรื่องสำคัญหรือเบิกจ่าย
(เช่น อนุมัติโครงการ)

ภาษาไทยไอที

เครื่องหมายวรรคตอนที่ต้อง

๑

(ไวยากรณ์) ใช้เฉพาะชื่อเฉพาะที่เขียนไม่จบ
(เช่น อิศรางกูรฯ) ห้ามใช้กับคำที่สมบูรณ์แล้ว

“ ”

(อัญประกาศ) ใช้คัดลอกข้อความสำคัญ
หรือเน้นชื่อเฉพาะ

—

(สัญญลักษณ์) ขีดเส้นใต้เพื่อเน้นย้ำ
(อย่าใช้ตัวหนาและขีดเส้นใต้พร้อมกัน)

ๆ

(ไม้ยมก) ใช้ซ้ำคำที่มีความหมายเดียวกัน
และชนิดเดียวกันเท่านั้น

โครงสร้างประโยคที่สมบูรณ์แบบ

ประธาน + กริยา + กรรม + ส่วนขยาย

ข้อควรจำ: คำขยายในภาษาไทยต้องอยู่หลังคำหลักเสมอ

เทคนิค 5W1H (เช็คลิสต์ก่อนส่ง)

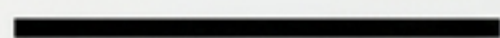
ภาษาไทยไอที

ระดับของประโยค

1. ความเดียว:

1 ประธาน + 1 กริยา
(สั้น กระชับ เข้าใจง่ายสุด)

2. ความรวม:

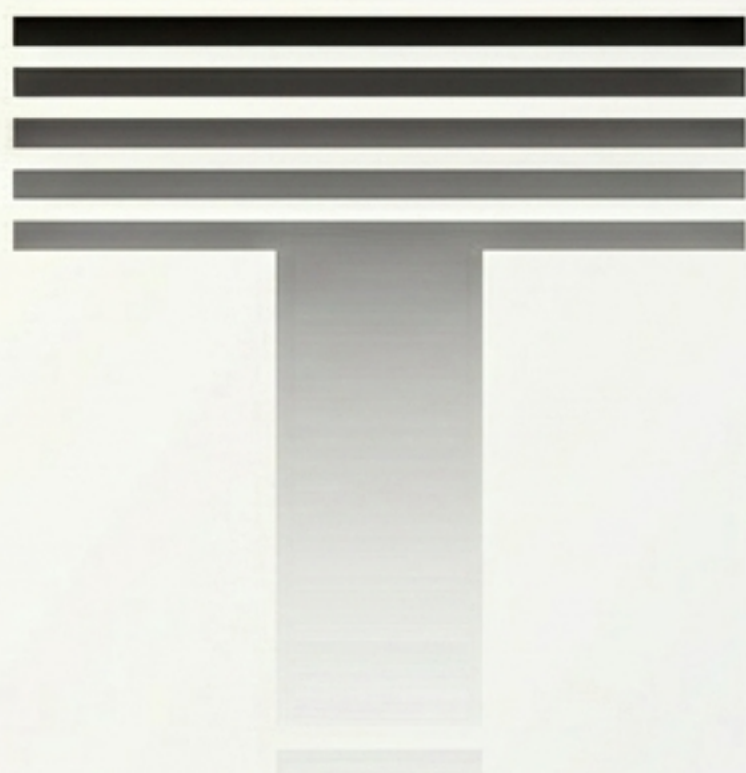
2 ประโยค + คำเชื่อม
(และ, แต่, หรือ, จึง)

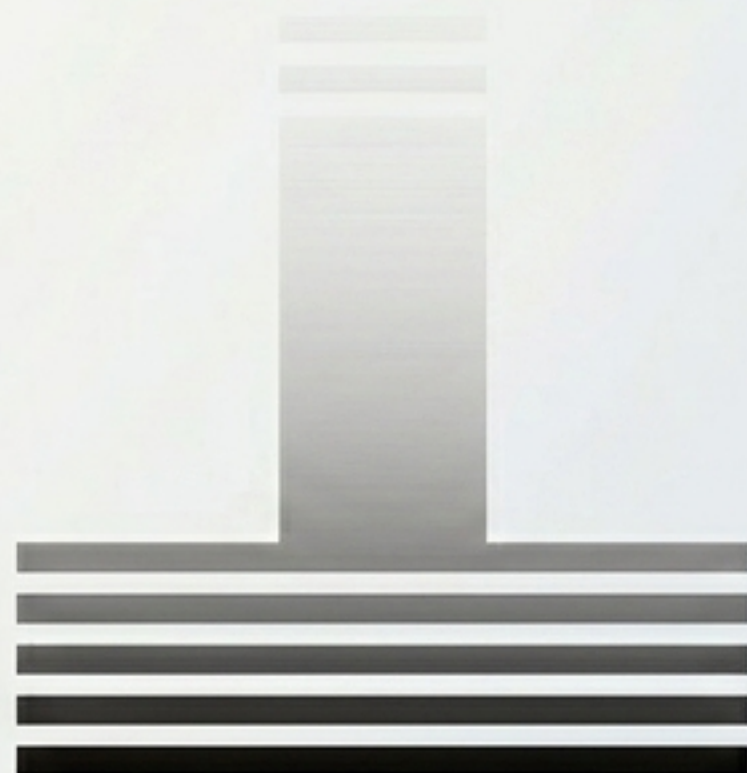
3. ความซ้อน: ประโยคหลัก +
ประโยคย่อยที่ซ้อนเข้ามาเพื่อขยาย
(ที่, ซึ่ง, อัน)

ภาษาไทยไอที

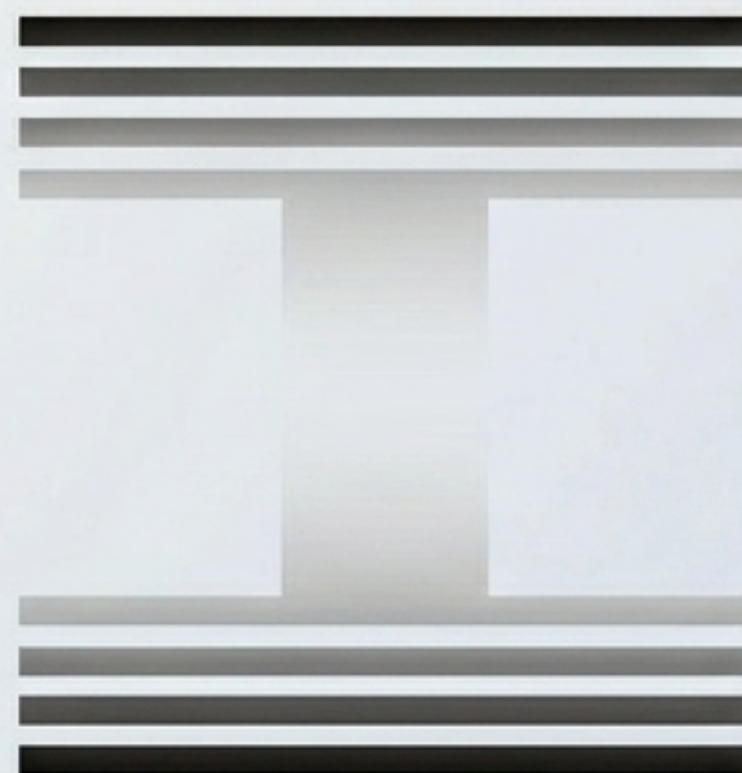
การจัดย่อหน้า 3 รูปแบบ

รูปตัว T:
ใจความสำคัญอยู่ตอนต้น
(อ่านง่ายที่สุด)

รูปตัว T หักกลับ:
ยกเหตุผลมาก่อน
ค่อยสรุปตอนท้าย

รูปตัว I:
ใจความสำคัญอยู่ทั้งบนและล่าง
(ย้ำเตือนผู้อ่าน)

ภาษาไทยไอที

กฎการพิมพ์และจัดหน้า

วรรคเล็ก: เว้น 2 เคาะ
(หลังคำว่า คือ, ได้แก่, ฯลฯ)

วรรคใหญ่: เว้น 3-4 เคาะ
(เมื่อจบประโยคสมบูรณ์)

การตัดคำ: ห้ามตัดคำที่เป็น
หน่วยเดียวกันข้ามบรรทัด
(เช่น กระ-ทรวง)

เลขไทย: ควรใช้เลขไทย
(๑, ๒, ๓) ทั้งฉบับ

ภาษาไทยไต่

เปลี่ยนภาษาพูด เป็นภาษาเขียน

ภาษาทั่วไป

ภาษาราชการ

ใคร

→

ผู้ใด

ทำไม / เพราะอะไร

→

เหตุใด

เดี๋ยวนี้

→

บัดนี้

ต้องการ

→

มีความประสงค์

ช่วย

→

อนุเคราะห์

ขอเชิญมา

→

ขอเชิญไป

ยังไม่ได้ทำเลย

→

ยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด

๗ เวกลักษณ์ของภาษาไทย

ภาษาไทยไอที

ความหมายเปลี่ยนตาม "บริบท"

ภาษาไทยไม่เปลี่ยนรูปคำ บริบท (คำแวดล้อม)
คือตัวกำหนดความหมายที่แท้จริง

ภาษาไทยไเอที

บทสรุปสู่ความเป็นมืออาชีพ

ถูกต้องตามหลักภาษาและบริบท

สั้น กระชับ ตรงประเด็น

เลือกใช้คำเชื่อมและสรรพนามอย่างเหมาะสม

จัดรูปแบบสบายตา เป็นระเบียบ

การเขียนหนังสือราชการคือศิลปะแห่งความน่าเชื่อถือ

ภาษาไทยไอที